

לכבוד
מנהלי בתי ספר,
מורים ורכזים לעברית

חוזר מפמ"ר תש"ף/1 במקצוע עברית כשפה שנייה במגזר הערבי והבדואי

פתח דבר

בשנת הלימודים תש"ף ימשיך משרד החינוך להפעיל ולהטמיע את התוכנית החדשה "עברית על הרצף" בקרב תלמידי החברה הערבית בכל שכבות הגיל, ומטרתה לחזק את שליטתם בשפה העברית המדוברת. ראו חוזר מנכ"ל עו/1 (א): 9.7-15 "עברית על הרצף".

חוזר מפמ"ר זה לשנה"ל תש"ף מפרט את אופן ביצועה של התוכנית על פי כיתות, את המשאבים לצורך הטמעתה ואת חומרי הלמידה העומדים לרשות בתי הספר. החוזר גם מפרט בטבלאות את המבנים של שאלוני בגרות חדשים, סילבוסים ועוד...

אחד החידושים בחוזר זה הוא אוצר מילים. לאחרונה באגף שפות שמים לב לאוצר מילים, וכל שפה באגף התחילה לבנות מאגר מילים כזה. אנחנו מצפים להרחבת אוצר המילים לשתי חטיבות הגיל: יסודי וחטי"ב ואף השלמת ופרסום אוצר מילים לחטי"ע.

תוכן העניינים בחוזר מפמ"ר

1.....	פתח דבר.....
2.....	תוכן העניינים בחוזר מפמ"ר.....
4.....	א. נהלים והנחיות.....
4.....	1. תוכנית הלימודים "עברית כשפה שנייה" בבתי הספר הערביים.....
4.....	2. "עברית על הרצף", קומה ב' – התוכנית לשיפור שליטת תלמידי החברה הערבית בשפה העברית המדוברת.....
6.....	3. טעימות בעברית.....
6.....	4. תוכנית הלימודים ליסודי.....
7.....	5. תוכנית הלימודים לחט"ב.....
7.....	6. תוכנית הלימודים לחט"ע - אינטרני.....
8.....	7. תוכנית לימודים אקסטרנית.....
8.....	8. תוכנית מיוחדת : עברית לבית הספר הערבי והבדואי בהיקף 1 יח"ל.....
8.....	9. תוכנית עברית תעסוקתית.....
9.....	10. תוכניות השכלה כללית בשפה העברית ובספרותה – תש"ף.....
9.....	11. המרות שאלוני בגרות מהעולם הישן.....
10.....	12. בגרות מתוקשבת עתירת מדיה בעברית למגזר הערבי והבדואי.....
11.....	13. נושאי לימוד ודרכי היבחנות בעברית לבתי ספר ערביים [אינטרניים].....
13.....	14. שינויים בשאלון 014381 לקראת חורף תש"ף.....
14.....	15. נושאים לבחינה בעל-פה למועדים : ממועד חורף תש"ף עד מועד קיץ תשפ"א.....
15.....	16. מאגר אוצר מילים ליסודי.....
15.....	17. מאגר אוצר מילים לחט"ב.....
15.....	18. תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה.....
16.....	19. ספרי לימוד וחומרי למידה בעברית בבתי"ס הערביים והבדואים.....
16.....	20. ילקוט דיגיטלי.....
17.....	2. עדכונים.....
17.....	21. פילוט של אולפנים לרכישת שפה מדוברת בבתי ספר תיכוניים על פי תוכנית "שערים".....
17.....	22. ערב ספרותי "אינני כותב למגירה" – חוברת דיגיטלית.....
17.....	23. כנס שנתי לרכזים ומורים מובילים בהוראת הלשון העברית בבתי ספר דוברי ערבית.....
17.....	24. למידה משמעותית – חווייתית.....
18.....	25. השתלמויות ופיתוח קורסים מקוונים.....

26. קידום הישגים בעברית בהלימה למבחן הארצי לתלמידי כיתות ו'..... 18
27. פיתוח דגמי הוראה לבתי הספר היסודיים, לחט"ב ולחט"ע..... 18
28. תוכנית "יהיה בסדר" לחט"ב..... 19
29. תוכנית "דיבור בציבור" לחט"ב..... 19
30. קהילת מורי העברית באינטרנט – "מורים לעברית מתחדשים בפייסבוק"..... 19
31. תוכנית "עברית בסלאם" לבתי הספר היסודיים..... 20
31. שאלות עמ"ר (ערכים, מעורבות ורלוונטיות)..... 20
32. חונכות למתמחים בהוראה..... 20
33. אפליקציית עברית מדוברת לנוער המזרח ירושלמי..... 21
34. אפליקציה להטיית פעלים בכל הבניינים..... 21
35. שיתופי פעולה בין אגף לקויות למידה והמזכירות הפדגוגית..... 21
36. תוכנית לתואר שני בתרבות הקולנוע..... 22
37. מסלול הוראת לשון עברית לדוברי ערבית..... 22
38. פרסום לחוג ללשון ולספרות עברית..... 22
39. שילוב המעורבות החברתית בהערכה החלופית בתחומי הדעת..... 23
40. למידה מרחוק בשעת חירום..... 23
41. מיזם השיעורים הפרטיים ברשת..... 23
42. מבחן בקיאות למורים חדשים..... 24
43. בחינת ידע בעברית לתלמידי כיתות ט'..... 24
44. מבחן מפמ"ר מחוז מנח"י..... 24
45. מבחן מפמ"ר לכיתות ד' במחוז חיפה..... 24
46. מבחן מפמ"ר בגרסה מתוקשבת ועוד פריטים הקשורים למבחן..... 25
47. בחינות בגרות ומשימות לשפה העברית..... 25
48. עברית לערביים במחוז מנח"י..... 25
49. ועדת משנה לכתיבת תוכנית לטיפול העברית הדבורה בכיתות ג'-ו'..... 25
50. ועדת מקצוע..... 26
51. מצגת פרופיל קריאות..... 26
52. סולם להערכת רמת קריאות של טקסט..... 26
53. אתר "ספירא" ללימוד טקסטים מן המקורות..... 26
54. הקראה-השמעת שאלון החל ממועד קיץ תשע"ט..... 27
55. התאמות לתלמידים עם לקויות למידה במקצוע העברית בחינוך הערבי והבדואי..... 27
56. חומרים להעשרה מהמרחב הפדגוגי-עולים חדשים..... 27
57. מפגש המפמ"ר ד"ר האני מוסא עם מפקחים ומדריכים בירושלים..... 27
- ג. רשימות..... 28**
1. רשימת מדריכים..... 28
2. אתרי המקצוע..... 29

א. נהלים והנחיות

1. תוכנית הלימודים "עברית כשפה שנייה" בבתי הספר הערביים

תוכנית הלימודים החדשה "עברית כשפה שנייה" נבנתה על פי תפיסה עדכנית של לימוד שפה שנייה המעמידה במרכז את ההיבט התקשורתי של השפה. בתוכנית זו מיושמים השינויים והחידושים הנובעים מן ההתפתחות בשיח החינוכי בכלל, ובחקר רכישת שפה שנייה ודרכי הוראתה בפרט.

בתוכנית מוצעת פריסה של לימוד העברית בבתי הספר הערביים מכיתה ג' עד כיתה י"ב, ומובאים בחשבון היבטים התפתחותיים ברכישת שפה.

התוכנית מגדירה את מטרות לימוד העברית כשפה שנייה בחברה הערבית, מדגישה את חשיבות רכישתה של שפה שנייה, מציגה את דרכי ההוראה וההערכה ומפרטת את התכנים הנלמדים המבוססים על הישגים נדרשים בשלבי הלימוד השונים.

התוכנית מיועדת למורים, לרכזי מקצוע, למדריכים, למפקחים, למנהלים, לכותבי חומרי לימוד, לכותבי בחינות ולכל מי שמתעניין בתהליך ההוראה והלמידה של העברית בבתי הספר הערביים במדינת ישראל.

לתוכנית הלימודים לחץ כאן

2. "עברית על הרצף", קומה ב' – התוכנית לשיפור שליטת תלמידי החברה הערבית בשפה העברית המדוברת

1. הרציונל

העברית המדוברת היא חלק בלתי נפרד מחיי היומיום של כלל אזרחי המדינה ובכללם האזרחים הערבים בישראל. העברית המדוברת עשויה מצד אחד לתרום לתקשורת יעילה בין האזרחים בשני המגזרים ומהצד האחר בין האזרחים לבין מוסדות המדינה. בנוסף, רמת שליטה נמוכה בשפה העברית מהווה חסם עיקרי בשילוב המגזר הערבי בשוק התעסוקה הישראלי ומצמצמת את הנגישות של ערביי ישראל להשכלה הגבוהה. בשל כל אלה, תוכנית משרד החינוך לשיפור יכולת ההבעה בעל פה בבתי הספר הערביים נועדה להכין את התלמידים לתקשר בעברית במגוון מצבים חברתיים – רשמיים ולא רשמיים, וכן בהקשרים אקדמיים ומקצועיים. ראו תוכנית לימודים "עברית כשפה שנייה" תשע"ב עמ' 84.

2. מטרות התוכנית

- קידום שליטת התלמידים הערבים בשפה העברית המדוברת באופן שיאפשר תקשורת פתוחה בין המגזרים השונים
- קידום יכולתם של התלמידים הערבים להשתלב בחברה הישראלית מבחינה כלכלית ותרבותית
- קידום יכולתם של התלמידים הערבים להשתלב במוסדות להשכלה גבוהה בישראל

3. מבנה התוכנית

בהתאם לחוזר מנכ"ל תשע"ו/1א 9.7, להלן חלוקת השעות המחייבת:

כיתות א-ב 2 שעות חובה – טעימות בשפה העברית

כיתות ג-ו 5 שעות חובה (מתוכן 2 שעות עברית מדוברת)

כיתות ז-ט 5 שעות חובה (מתוכן 2 שעות עברית מדוברת)

כיתות י-י"ב 3 יח"ל חובה (1 יח"ל חובה עברית בע"פ במסגרת 30%)

על מנהלי בתי הספר בחברה הערבית לקיים שיעורים עברית מדוברת **ברצף** על מנת להגדיל את זירות הדיבור והחשיפה לעברית המדוברת. בנוסף, בכל שיעור עברית יוקדשו בין 10-15 דקות לתרגול עברית מדוברת בענייני אקטואליה. זאת מתוך הבנה כי חיבור בין המתרחש בעולם שבחוץ למתרחש בכיתה עשוי להוות ערך מוסף עבור התלמידים.

בניית מערכי השיעור, יחידות הלימוד, דרכי ההוראה וההערכה ייעשו בשיתוף פעולה בין המורה דובר הערבית ובין המורה דובר העברית. עבודה בתיאום בין שני המורים תבטיח, כי שיעורי העברית המדוברת ישלימו את השיעורים הרגילים באופן המיטבי ויסייעו ביצירת קומה נוספת ואיכותית בלימודי השפה.

להלן המהלכים שיינקטו בכל שכבות הגיל **החל משנת תש"ף** על מנת לקדם לימוד עברית מדוברת באופן מיטבי:

1. בבתי הספר היסודיים יופעלו שתי תוכניות פיילוט: ב-50 מוסדות ישולבו בנוסף למורים הרגילים 100 סטודנטים תומכי הוראה דוברי עברית שפת אם, על מנת לתגבר את העברית המדוברת בבתי הספר היסודיים מכיתות ג' ו'. סטודנטים אלה יעברו הכשרה מתאימה על פי תורת הפעלה ייחודית ועדכנית אשר פותחה ביוזמת אגף שפות ומפמ"ר שפה עברית בבתי ספר ערביים. התוכנית השנייה מיועדת ל-50 בתי ספר נוספים, בהם יועסקו מורים דוברי עברית ילידית ויתמקדו בהפעלת התלמידים באמצעות משחקי שפה בעברית.
2. כל חטיבות הביניים בחברה הערבית יקבלו שעות תוספתיות בהן יועסקו מורים דוברי עברית ילידית. מורים אלה יוכשרו מקצועית לתגבור לימוד עברית מדוברת ויקבלו הכשרה עדכנית וכלים ייחודיים ללמידה איכותית.
3. בחט"ע יופעל פיילוט של **אולפנים** לרכישת שפה מדוברת בבתי ספר תיכוניים בחברה הערבית. באולפנים אלה ישולבו מורים דוברי עברית ילידית אשר ילמדו על פי תוכנית "שערים". מורים אלה יוכשרו מקצועית וילמדו שיטות הוראה המתאימות לרכישת שפה מדוברת במיקוד לאקדמיה ולעולם התעסוקה.

3. טעימות בעברית

התוכנית "טעימות בעברית בגן הילדים" מבוססת על ההנחה כי החיים יחד במדינה אחת טומנים בחובם הזדמנות ליצירת דיאלוג בין שתי תרבויות עשירות. חשיפה לשפה העברית בחברה הערבית בגיל הרך תאפשר מפגש בין-תרבותי של שתי שפות "אחיות", ערבית ועברית, בדגש על שמירה ושימור שפת האם – הערבית. חשיפה זו תיצור תשתית ללמידת השפה העברית בהמשך, ותוכל ליצור הזדמנויות לשילוב והצלחה בחברה הישראלית בעתיד.

תוכנית "טעימות בעברית" מזמנת מפגש חווייתי וראשוני עם השפה העברית באמצעות היכרות עם מילים יום-יומיות – "מילים מהלב", ושיח בתכנים המתקשרים למילים הנבחרות מזוויות ראייה שונות. המילים לקוחות מן המעגלים הקרובים לעולמו של הילד, מן המעגל הקרוב ביותר – "אני", למעגלים רחבים יותר – המשפחה, גן הילדים והסביבה הקרובה.

"טעימות בעברית" היא תוכנית שנועדה לחשוף ילדים בגני הילדים ובכיתות א'-ב' לשפה העברית (להבדיל מלימוד השפה העברית שמתחיל בכיתה ג'). התוכנית היא חווייתית, מהנה ורב-חושית, והיא תתבצע בד בבד עם יצירת מונחנות אצל התלמיד הערבי ללמידת השפה העברית בכיתות ג'. חשוב לציין שהתוכנית "טעימות בעברית" נגזרה מתוכנית הלימודים הרגילה, אך היא מתמקדת בהאזנה ובדיבור כתהליך ראשוני לביסוס מתקדם של לימוד השפה שיגיע באופן מובנה ומועצם בכיתה ג'.

לתוכנית "טעימות" לחץ כאן

4. תוכנית הלימודים ליסודי

תוכנית מותאמת במקצוע "עברית בבתי ספר ערביים" המבוססת על תוכנית הלימודים "עברית כשפה שנייה – תוכנית לימודים בבתי הספר הערביים לכיתות ג'-י"ב", תשע"ב (ראו ג'-ד' בעמ' 23-26, ראו ה'-ו' בעמ' 38-43). הצענו כמה חלופות בהערכה שהמורים יכולים לבחור מהן או לחלופין לבחור בחלופה אחרת. עיקר התוכנית, שבעים אחוז, הוא הליבה של המקצוע, ואנחנו מצפים שכל תלמיד ילמד ליבה זו. שאר התוכנית, שלושים אחוז, הוא נושאים לבחירת צוות המורים בבית הספר ולשיקולם המקצועי של המורים, על פי רמת התלמידים.

גם מורים ביסודי יהיו חייבים לבנות יחידות לימוד סביב נושאים הנלמדים בדרכי הוראה שמטפחות למידה משמעותית שתאפשר חוויית למידה מעצימה ומניעה. כמו כן אנו מצפים שהשימוש בטכנולוגיה יהיה חלק בלתי נפרד מלמידה זו. מערך הפיקוח וההדרכה יכול לסייע בכך.

בתוכנית המותאמת נשמרו עקרונות בסיסיים בלימוד שפה שנייה כגון טיפוח אוריינות שפתית, טיפוח אופנויות שפה, מפגש תרבויות ודגש על ראשית קריאה וכתובה.

להורדת מסמך תוכנית הלימודים לתלמידי כיתה ג' - ו' לחץ כאן

5. תוכנית הלימודים לחט"ב

תוכנית מותאמת במקצוע "עברית בבתי ספר ערביים" המבוססת על תוכנית הלימודים "עברית כשפה שנייה – תוכנית לימודים בבתי הספר הערביים לכיתות ג'-י"ב", תשע"ב (ראו עמ' 54-64).

הצענו כמה חלופות בהערכה שהמורים יכולים לבחור מהן או לחלופין לבחור בחלופה אחרת. עיקר התוכנית, שבעים אחוז, הוא הליבה של המקצוע, ואנחנו מצפים שכל תלמיד ילמד ליבה זו. שאר התוכנית, שלושים אחוז, הוא נושאים לבחירת צוות המורים בבית הספר ולשיקולם המקצועי של המורים, על פי רמת התלמידים.

גם מורים בחט"ב יהיו חייבים לבנות יחידות לימוד סביב נושאים הנלמדים בדרכי הוראה שמטפחות למידה משמעותית שתאפשר חוויית למידה מעצימה ומניעה. כמו כן אנו מצפים שהשימוש בטכנולוגיה יהיה חלק בלתי נפרד מלמידה זו. מערך הפיקוח וההדרכה יכול לסייע בכך.

בתוכנית המותאמת נשמרו עקרונות בסיסיים בלימוד שפה שנייה כגון טיפוח אוריינות שפתית, דגש מיוחד על הבעה בעל פה, מפגש תרבויות, ספרות מקורית שמשקפת הווי תרבותי של דורות ולימוד ידע לשון בהקשר הטקסט.

[להורדת מסמך תוכנית הלימודים לתלמידי כיתה ז' - ט' לחץ כאן](#)

6. תוכנית הלימודים לחט"ע - אינטרני

תוכנית מותאמת במקצוע "עברית בבתי ספר ערביים" המבוססת על תוכנית הלימודים "עברית כשפה שנייה – תוכנית לימודים בבתי הספר הערביים לכיתות ג'-י"ב", תשע"ב. מקצוע "עברית לביה"ס הערבי" יזכה לשני אירועים חיצוניים: 3 יח"ל – בסיס, הכוללות הבנה, הבעה בכתב וידע לשון, שאלון חיצוני 014381 (70%). אירוע נוסף הוא 2 יח"ל הרחבה לרמת 5 יח"ל, שאלון 014281 (70%) הכולל חלק מספרות ב' וחלק מידע לשון ברמה מורחבת. כמו כן לכל אירוע יש השלמה של 30% פנימי.

ההערכה החיצונית בשני האירועים תיעשה באמצעות בחינות בגרות של משרד החינוך, וההערכה הפנימית היא מגוונת (בחלק ה-30% של 3 יח"ל החלופה היא בחינה בעל פה או ביצוע יחידות מובנות מתוך הילקוט הדיגיטלי, ראו פירוט באצטבא). בחלק ה-30% של ההרחבה ל 5 יח"ל בשאלון 014281, לפי בחירתו של כל ביי"ס. בכל זאת הצענו כמה חלופות בהערכה שהמורים יכולים לבחור מהן או לחלופין לבחור בחלופה אחרת.

מורים יהיו חייבים לבנות יחידות לימוד סביב נושאים הנלמדים בדרכי הוראה שמטפחות למידה משמעותית שתאפשר חוויית למידה מעצימה ומניעה. כמו כן אנו מצפים שהשימוש בטכנולוגיה יהיה חלק בלתי נפרד מלמידה זו. מערך הפיקוח וההדרכה יכול לסייע בכך. בתוכנית המותאמת נשמרו עקרונות בסיסיים בלימוד שפה שנייה, כגון טיפוח אוריינות שפתית, דגש מיוחד על הבעה בעל פה, מפגש תרבויות, ספרות מקורית המשקפת הווי תרבותי של דורות ולימוד ידע לשון בהקשר הטקסט

[לתוכנית הלימודים לחט"ע לחץ כאן](#)

7. תוכנית לימודים אקסטרנית

ישנה

1. הבחינה בעברית נכללת בבחינות החובה.
2. בחינת החובה בעברית היא בהיקף של 3 יחידות לימוד – שאלון מספר 014381 + 014382
3. אפשר להיבחן בעברית גם בהיקף של 5 יחידות לימוד – שאלון מספר 014281 (2 יחידות לימוד, השלמה ל-5 יחידות לימוד) + 014282.
4. שאלון מספר 014381 כולל את הנושאים: הבנה, הבעה בכתב וידע לשון.
5. שאלון מספר 014281 כולל את הנושאים: ידע לשון וספרות.

לתוכנית הלימודים אקסטרנית לחץ כאן

8. תוכנית מיוחדת: עברית לבית הספר הערבי והבדואי בהיקף 1 יח"ל

שליטה באופנויות השפה העברית: קריאה, כתיבה, האזנה ודיבור בקרב התלמידים הערבים במדינת ישראל חשובה מאוד ונחוצה לצורך השתלבותם בחברה ובתעסוקה. היעדר שליטה בשפה העברית מהווה חסם מרכז ומצמצם את אפשרות ההשתלבות התעסוקתית והניעות החברתית בקרבם.

התוכנית המוצעת להלן מיועדת לתלמידים הערבים הלומדים במסלול הטכנולוגי-מקצועי ובמפת"נים במגזר הלא יהודי ולתלמידים הלומדים עברית במזרח ירושלים, והיא מבקשת להקנות שליטה בשפה העברית הפונקציונלית בכל ארבע האופנויות לצורכי תעסוקה ולהשתלבות בחברה הישראלית.

התוכנית שלהלן מפרטת את נושאי הלימוד ואת ההדגשים בהוראת התוכנית ובהערכה.

לתוכנית לחץ כאן

9. תוכנית עברית תעסוקתית

תוכנית לימוד עברית עם אוריינטציה תעסוקתית המדגישה, בין היתר, את ההיבטים המקצועיים והתעסוקתיים בשפה ואת העברית המדוברת במקומות העבודה ומחוצה להם. השפה העברית התעסוקתית-שימושית היא שפת תקשורת המאפשרת לתלמידים הבוגרים לנהל שיחה משמעותית הלכה למעשה וכניסה לעולם העבודה המודרני ולשוק התעסוקה בהצלחה. התוכנית תפתח יכולות להשתמש במשלב לשוני מתאים לנסיבות השיח כמקובל בעברית המדוברת והכתובה.

שליטה מספקת בעברית תעסוקתית, על פי התוכנית המוצעת, תחזק את הביטחון העצמי של הבוגר הדובר ערבית המחפש עבודה ותעודד אותו להגיש מועמדות למשרות המוצעות בשוק. התוכנית המוצעת מתיימרת לשפר את המבטא בעברית של התלמיד הדובר ערבית המהווה לעתים מכשול בדרכים של מחפשי עבודה, והוא עלול להיות חסם בעיני מעסיקים, לעורר דעות קדומות ושפיטה מוקדמת, ולהוות לעתים מכשול בקבלה לעבודות מסוימות.

התוכנית אמורה גם לצמצם, במידת האפשר, את הפער התרבותי שמתבטא בחוסר היכרות התלמיד הדובר ערבית עם המנטאליות של התרבות הישראלית: 'שפת המעסיקים' במובנה הרחב שלא פעם נמצאת בסתירה עם התרבות הערבית וערכיה, לדוגמה – מה שקרוי שמרנות וצניעות. ככל שתלמידים בבתי הספר הערביים נחשפים יותר לאוכלוסייה הדוברת עברית ילידית, כך העברית שלהם משתפרת. כמו כן מתרחבת הבנתם לדרכי ביטוי ואינטונציות המקובלות פחות בחברתם. למשל, היוזמה לדבר לא רק בתשובה לשאלה ו'האומץ לדבר' בכלל, לבטא את עצמם באופן מלא ובהיר, ולהרגיש שיש להם מקום נכבד בהקשר השיח הנתון והם שווים בין שווים. כל אלה דורשים הבנה של התרבות הישראלית של דוברי עברית ילידית נוסף על ידיעת השפה.

התוכנית תתבסס על חשיפת תלמידי כיתות י"א לשפה העברית התעסוקתית באופן חוויתי, סדנאי, מהנה ורב-חושי, אגב למידת השפה העברית באופן רשמי.

לתוכנית עברית תעסוקתית לחץ כאן

10. תוכניות השכלה כללית בשפה העברית ובספרותה – תש"ף

לימודי ההשכלה הכללית בשפה העברית מיועדים להרחיב את אופקיו של הלומד ולעודד את סקרנותו ואת רצונו להעמיק ולהרחיב את ידיעותיו בנושא.

בחרנו להציע ארבעה קורסים כאלה שפורסים באופן מושכל אלמנטים חשובים בלימוד השפה: תרבות ומנהגים, כתיבה של מחברים ערבים בעברית, עיתונות עברית וסמנטיקה.

מקום ומרחב | סופרים ערביים | עיתונות | סמנטיקה |

11. המרות שאלוני בגרות מהעולם הישן

מס'	מס' שאלון	מס' שאלון ממיר/מחליף	החלה
1	014203 (252)	014381	קיץ תשע"ט
2	014204 (253)	014281 (70%) + 014282 (30%)	קיץ תשע"ט
3	014105	014382	קיץ תשע"ט
4	907511	014182 שאלון מפמ"ר	קיץ תשע"ט

הערות:

- ✓ לנבחנים האקסטרניים: נושאי הלימוד יהיו דומים לכלל הנבחנים.
- ✓ לנבחנים במבחן המותאם: נושאי הלימוד יישארו בלי שינוי, [טבלת התאמות](#) באתר אצטבא.

לשאלוני בחינות בגרות לחץ כאן

12. בגרות מתוקשבת עתירת מדיה בעברית למגזר הערבי והבדואי

במסגרת "[החממה הפדגוגית](#)", המזכירות הפדגוגית יוצאת ביחד עם המנהל הפדגוגי ומנהל תקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע למהלך של הרחבה, פיתוח והפעלה של בחינות בגרות מתוקשבות עתירות מדיה. "[החממה הפדגוגית](#)" במזכירות הפדגוגית עוסקת בגיוון בדרכי הוראה למידה והערכה ושילוב חשיבה, ערכים, מעורבות אישית של הלומדים ומיומנויות המאה ה-21.

הבחינות המתוקשבות משלבות פריטים עתירי מדיה כגון סרטונים, מפות שכבתיות וסימולציות, וכך מזמנות למידה רב-חושית, חווייתית ורלוונטית ללומדים. מטרת המעבר להערכה מתוקשבת היא לעודד שימוש מיטבי בטכנולוגיה בלמידה והוראה כחלק מהתאמת מערכת החינוך למאה ה-21.

מהלך זה הבשיל לאחר צבירת ניסיון בהפעלת בחינות מתוקשבות חלקיות בבילוגיה, גיאוגרפיה, כימיה ובמקצועות הטכנולוגיים. עם הרחבת הבחינות המתוקשבות למקצועות **החובה** והמעבר **לבחינות מתוקשבות מלאות** בכל החומר במקצועות בחירה אחדים, נבחר **עברית לביה"ס הערבי והבדואי** להיות בין המקצועות החלוצים.

אנו מזמינים את אלו מכם שמעוניינים ומסוגלים, להצטרף אלינו לכוח החלוץ ולהוביל יחד את המהלך במקצוע שלנו. מנהלי בתי הספר קיבלו מכתב דומה, אנא פנו אליהם והביעו את רצונכם להצטרף.

מצורפים טפסים למילוי על ידי מנהל בית הספר:

[טופס דרישות הסף הטכנולוגיות](#) | [בחינות מתוקשבות](#)

13. נושאי לימוד ודרכי היבחנות בעברית לבתי ספר ערביים [אינטרניים]

כ 30% (חלק הבחירה)						כ 70% (חלק החובה)			מספר יח"ל / סמל ראשי			
מועד ההערכה והדיווח הפנימי	חלופות בהערכה	דרך הערכה פנימית	נושאים נלמדים מתוך תוכנית ההלימה	משך הבחינה	סמל שאלון	מועד היבחנות	דרך הערכה חיצונית	נושאים נלמדים מתוך תוכנית ההלימה		משך הבחינה	סמל שאלון	
צמוד למועד בחינת הבגרות בכתב	תלקיט לפי המרכיבים: (1) פרזנטציה (2) קריאה בקול (3) ראיון (4) ארגון התלקיט ורפלקציה או – ביצוע יחידות מובנות מתוך הילקוט הדיגיטלי	100% ציון בית ספרי בלבד ודיווח על טופס 9588	10 נושאים לתקופה קצובה, חלק מהנושאים קשורים ליצירות מספרות א' בחלק הבחירה של 3 יח"ל, יש אפשרות לבחירת יצירה ספרותית אחת מתוך הרשימה לחלק הפרזנטציה.	חצי שעה	014385	- החל ממועד חורף – י"א רק לאוכלוסיות מיוחדות (מב"ר ואתגר)	- שקלול של 70% בחינת בגרות חיצונית + 30% ציון בית ספרי (ציון מגן)	- הבנה - הבעה בכתב (חיבור של 15-20 שורות) - סיכום - ידע לשון בסיסי (בהקשר הטקסט או אחרת)	שלוש שעות	014381	3 יח"ל סמל שאלון ראשי 014380	
						- החל ממועד קיץ – י"א רק לנבחנים ברמה מורחבת (5 יח"ל)						- החל ממועד חורף – י"ב לשתי הרמות (3 יח"ל, 5 יח"ל)
			- ספרות א': סיפורת (4 סיפורים) שירה (4 שירים)	שעה וחצי	014382	(רק לנבחני משנה ואקסטרני)						
- החל במועד קיץ י"ב	- מיזם כתיבה - תלקיט מטלת (על טופס 9588) - עבודת חקר(על טופס 9588)	- מבחן בית ספרי - 100% ציון בית ספרי בלבד, דיווח על טופס ממחשב 9545	חלק מספרות ב': 2 מאמרי הגות 2 סיפורים 2 שירים חלק מידע לשון: המילון העברי ואוצר המילים והביטויים	שעה וחצי	014283	(חלופת הערכה פנימית או 014282 לנבחני משנה ואקסטרני)	- מועד קיץ – י"ב	שקלול של 70% בחינת בגרות חיצונית + 30% ציון בית ספרי (ציון מגן)	- חלק מספרות ב': טקסטים מן המקורות, אגדה אחת, 2 סיפורים, 4 שירים.	שעתיים וחצי	014281	2 יח"ל (הרחבה ל-5 יח"ל) סמל שאלון ראשי 014580
			- חלק מידע לשון: המילון העברי ואוצר המילים והביטויים	שעה וחצי	014281	- חלק מידע לשון מורחב						

הערות:

1. הנושאים הנלמדים בכל יחידות הלימוד נלקחו ונגזרו מתוכנית ההלימה שפורסמה ב – 11 ביוני 2013 (ראו "תוכניות לימודים", סרגל עליון מאוזן ב"אצטבא").
2. הנושאים יילמדו בשתי רמות: 3 יח"ל בסיס + 2 יח"ל הרחבה ל-5 יח"ל.
3. בשאלון 014381 (הבנה, הבעה בכתב וידע לשון בסיסי) השאלות במבחן יתבססו על שני טקסטים (אנסיין). הנבחנים יידרשו לענות על שאלות על כל אחד משני הטקסטים בנפרד, וכן על שאלה משותפת לשני הטקסטים.
4. יפורסמו כעשרה נושאים לתקופה קצובה, שימשו לבחינת ההבעה בעל פה וגם לבחינת ההבעה בכתב. חלק מהנושאים קשורים ליצירות הספרותיות שבחלק הבחירה (30%) [המיועדים אך ורק לנבחני משנה ואקסטרניים]. מתוך רשימת הנושאים יידרש התלמיד להכין לבחינה בעל פה **שני** נושאים.
5. חשוב להמשיך וללמד את היצירות הספרותיות בחלק הבחירה (30%, שאלון 014382) בשל העובדה שנושאי הבחינה בעל פה ונושאי החיבור נגזרים מסילבוס זה. **יתר על כן, הבחינה בעל פה תכלול חלק של קריאה בקול, המבוסס על הטקסטים הספרותיים שלמד התלמיד. בנוסף, יש אפשרות שהתלמיד יבחר יצירה ספרותית מהרשימה ויבחן עליה בבחינה בעל פה.**
6. הבוחנים ביחידת ההבעה בעל פה יבחרו ממאגר הבוחנים ב"שילובית", לאחר קבלת אישור המפמ"ר וכתב מינוי ממנהל אגף בכיר בחינות.
7. דיווח ציונים של בחינה בעל פה בטופס 9588, לפי ארבעת המרכיבים שמופיעים במסמך הקריטריונים, הוא באחריות בית הספר, ולא יאוחר מיום הבחינה בכתב.
8. הערכה ודיווח ציונים בחלק הבחירה (30% בשאלון 014283) ייעשו סמוך למועד ההיבחנות החיצונית.
9. מבנה שאלון 2 יח"ל **014281** (הרחבה ל- 5 יח"ל):
פרק ראשון – טקסטים מן המקורות (10%)
בחירה בפריט **אחד** מתוך א-ד:
 1. ספר בראשית פרקים ל"ז, מ"ה
 2. מגילת רות פרקים א-ד
 3. משלים נבחרים
 4. משניות נבחרותהנבחן יידרש לענות על שאלה **אחת** המתייחסת לפריט שנבחר מתוך הארבעה.
פרק שני – ספרות (50%)
שני חלקים: א. סיפורת או רומאן (25%) ב. שירה (25%)
פרק שלישי – לשון (40%)
ארבעה חלקים: א. הפועל ב. שם עצם ג. מילות יחס, תקינות לשון ד. תחביר ושחבור.

14. שינויים בשאלון 014381 לקראת חורף תש"ף

✓ שינוי שם השאלון ל: **עברית: הבנה, ספרות או חיבור ולשון לבתי ספר ערביים**

פרק ראשון: הבנת הנקרא – 50 נקודות

פרק שני: ספרות או חיבור – 25 נקודות

פרק שלישי: לשון – 25 נקודות

✓ **פרק ראשון:** טקסט אחד כ- 30 שורות + טקסט קצר בן 4-5 שורות.

- בשאלון יהיו חמש שאלות תוכן: שאלה (1) קלה; שאלה (2) דרגת קושי גבוהה יותר מן השאלה הראשונה (איתור מידע ומיומנות קלה); שאלה (3) טקסט קצר ושאלת יישום, או סוג שאלה אחר ברמה גבוהה.
- בשאלון יהיו שאלות ברמת הסקת מסקנות מתוך הטקסט (השתמעות מן הטקסט).
- על המורים להשקיע בשאלות של איתור מידע מן הטקסט ובשאלות תוכן סמוי.
- שאלה 4 עוברת ללשון (מילות קישור/קשר לוגי): יינתנו משפטים, והנבחן יצטרך לבחור את מילת הקישור המתאימה בכל אחד מן המשפטים מכמה אפשרויות. כמו כן יינתנו משפטים, והנבחן יצטרך להוסיף מילת קישור ביניהם.
- שאלה 6 תהיה שאלת עמ"ר בסוף שאלות ההבנה (במקום שאלה 7).
- שאלה 7 תבוטל במתכונתה הנוכחית בפרק ההבנה (שאלת טבלה).
- בשאלות ההבנה ישולבו תשאלים בסגנון בחינות יע"ל, כגון השלמת משפטים וניסוח מחדש.

✓ **פרק שני:** לא יהיה סיכום

- שאלה 7 חיבור או ספרות (לבחירת התלמיד).
- ספרות: **שיר או רשימה** שיינתנו מראש לתלמידים – התלמיד יענה על שתי שאלות: שאלה אחת שאלת תוכן הממוקדת ביצירה; ושאלה אחרת שאלת עמ"ר המבוססת על תוכן השיר/הרשימה. היצירות יפורסמו בתחילת שנה"ל תש"ף, לפני מועד בחינת הבגרות.
- **שימו לב:** לקראת כל מועד בחינה יפורסמו יצירות אחרות.
- החיבור (כתיבת טיעון) שאלה 8 – שימו לב: לא יינתנו נושאים לכתיבת חיבור מעשרת הנושאים של הבחינה בעל-פה. יינתן רק נושא אחד שקשור לטקסט. יהיו שתי שאלות: שאלת תיהלוך שתכלול תבנית טיעון ומילות קישור בתוכה. היקף הטקסט הנדרש 12-15 שורות.

✓ **פרק שלישי:** לשון, שאלות 9-14.

- תורת ההגה: תבוטל שאלה 15.

✓ תקינות ומילות קישור: בשאלה 14, השאלה האחרונה, יהיו שישה סעיפים: שלושה סעיפים בנושא תקינות ושלושה סעיפים בנושא מילות קישור (ראו סעיף רלוונטי בפרק הראשון).

✓ **הבחינה** מצטמצמת ל- 14 שאלות.

15. נושאים לבחינה בעל-פה למועדים: ממועד חורף תש"ף עד מועד קיץ תשפ"א

1. אנשים רבים פונים כיום לרפואה החלופית (אלטרנטיבית). חווה את דעתך על הנושא תוך התייחסות לסכנות ולסיכויים בפנייה לרפואה זו. הבא דוגמאות ונימוקים לביסוס דבריך.
2. בעיית המחסור בדיור לזוגות צעירים בישראל ובמיוחד במגזר הערבי. דון בנושא תוך התייחסות לתיאור הבעיה וגורמיה השונים, והצע דרכים לפתרונה.
3. נשים רבות בעולם המערבי ואף בחברה הערבית הגיעו למסקנה שהן צריכות לוותר על חלום הקריירה כדי לגדל את ילדיהן בבית. הבע את דעתך על הגישה שלהן.
4. הינד עומד בפני בחירת מקצוע לעתיד. הצג את השיקולים וההתלבטויות המנחים אותך בבחירה זו. התייחס ליתרונות של המקצוע שאותו בחרת ולחסרונותיו.
5. יש הטוענים שלתקשורת מותר לפרסם הכול, ואחרים מצדדים בעמדה שהתקשורת צריכה להציב גבולות לעצמה. דון בנושא והבא נימוקים ודוגמאות לביסוס דבריך.
6. בשנים האחרונות התפשטה מאוד "תרבות המותגים" בתחומים רבים בחיינו – פריטי לבוש, מוצרי מזון, כלי רכב, אבזרי חשמל וכדומה. הצג את תופעה זו, פרט את סיבותיה ואת השפעותיה על היחיד ועל החברה. נמק את דבריך והדגם אותם.
7. מסעדות המזון המהיר- דרך חיים קלה או סכנה בריאותית חמורה. הבע את דעתך על הנושא.
8. בשנים האחרונות אנו עדים למסורת חדשה של טקסים ומסיבות מפוארים ויקרים בסוף כל שנת לימודים. הבע את דעתך על הנושא.
9. ההתקדמות הטכנולוגית ונגישותה לילדים ולבני נוער בביה"ס בפרט ובחברה בכלל, מספקות להם אתגר חדש בחיים ובלימודים. דון בנושא, והבא נימוקים ודוגמאות לביסוס דבריך.
10. שמירה על כללי הנימוס ועל התנהגות טובה בין בני-אדם עשויה להקל על חיינו ולשפר את התרבות החברתית שלנו. חווה דעתך על נושא זה, והתבסס על דוגמאות מחיי היום-יום בבית, בבית הספר או ברחוב.

הערות:

- ✓ נושאים אלה ישמשו רק להבעה בע"פ שבחלק הבחירה (30%).
- ✓ נושאים אלה לא ישמשו לכתיבת חיבור בבחינת הברגות.
- ✓ רשימה זו מופיעה באתר "אצטבא" גם במדור: בחינות - בחינה בעל-פה.

16. מאגר אוצר מילים ליסודי

אוצר מילים הוא מכלול מילים המרכיבות את השפה. כל שפה מתאפיינת בדינמיות כאשר מילים חדשות נוצרות או נקלטות בה משפות זרות, ומילים אחרות יוצאות מכלל שימוש. אוצר המילים שלפניכם נבנה עפ"י ספרי הלימוד שבשטח, ובהסתמך על זירות לשוניות רלוונטיות ללומד עברית כשפה שנייה.

אי לכך, מורים בבתי ספר יסודיים ובשכבות גיל שונות, מוזמנים לעיין בקובץ אוצר מילים לתלמידים ביסודי שבקישור. המאגר יכול לסייע למורים בלימוד השפה העברית ובתהליכי הערכה ללומד. מורים ומפתחי חומרי למידה מוזמנים לשלוח עוד מילים חדשות כדי להרחיב את המאגר.

[מאגר אוצר מילים ליסודי](#)

17. מאגר אוצר מילים לחט"ב

אוצר מילים הוא מכלול מילים המרכיבות את השפה. כל שפה מתאפיינת בדינמיות כאשר מילים חדשות נוצרות או נקלטות בה משפות זרות, ומילים אחרות יוצאות מכלל שימוש. אוצר המילים שלפניכם נבנה עפ"י ספרי הלימוד שבשטח, ובהסתמך על זירות לשוניות רלוונטיות ללומד עברית כשפה שנייה.

אי לכך, מורים בחטיבות הביניים ובשכבות גיל שונות, מוזמנים לעיין בקובץ אוצר מילים לתלמידים בחט"ב שבקישור. המאגר יכול לסייע למורים בלימוד השפה העברית ובתהליכי הערכה ללומד. מורים ומפתחי חומרי למידה מוזמנים לשלוח עוד מילים חדשות כדי להרחיב את המאגר.

[מאגר אוצר מילים לחט"ב](#)

18. תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה

תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה הוא כלי מקוון חשוב ומשמעותי ללמידה. התיק מציג את כלל תוכניות הלימודים בכל תחומי הדעת, בכל שכבות הגיל ובכל המגזרים. הוא מאפשר לתכנן את התהליך הלימודי והחינוכי ביעילות מרבית תוך כדי יצירת קשרים בין ידע, מיומנויות וערכים.

תיק תוכניות הלימודים כולל את:

1. הידע הנדרש על פי תוכנית הלימודים.
2. המיומנויות המרכזיות בכל תחום דעת (קוגניטיביות, תוך אישיות ובין אישיות).
3. הערכים המרכזיים בתחומי הדעת השונים.

בנוסף, התיק כולל מגוון חומרי למידה, יחידות הוראה, סרטונים וכלי הערכה ומעודד ליזום, ליצור ולגוון את אופני הלמידה תוך כדי שימוש בכלים עכשוויים ברוח הלמידה המשמעותית.

התיק מהווה חלק ממהלך אסטרטגי לאומי רחב היקף, אשר נועד להתאים את הלמידה לאתגרי המאה ה-

21.

[לתיק תוכניות לימודים במשרד החינוך | תיק תוכניות לימודים באתר אצטבא](#)

19. ספרי לימוד וחומרי למידה בעברית בבתי"ס הערביים והבדואים

בעקבות הרפורמה החדשה בארגון הלמידה החדש ובעקבות תוכנית המשרד "עברית על הרצף", ברצוני לחדד מחדש את הנהלים והכללים המחייבים בתחום אישור ספרי לימוד וחומרי למידה אחרים. הנהלים והכללים יחייבו את כולנו: מנהלי בתי הספר והמורים לעברית בכל שכבות הגיל. מבחינתי ניתן ללמד בכל ספר או חוברת ללימוד השפה העברית, ובתנאי שיהיו מאושרים ע"י משרד החינוך עם מספר אישור מוכר. ללמד רק בספרים המיועדים אך ורק למגזר הערבי והבדואי. רשימת ספרי הלימוד המאושרים מצויה בחוזר המנהל הכללי והיא מתעדכנת באופן שוטף. את רשימת הספרים תמצאו בקישור "[רשימת ספרי הלימוד המאושרים במגזר דוברי ערבית](#)" בדף אגף ספרי לימוד ובאתר "אצטבא".

חוזר ספרי לימוד | ספרי לימוד מאושרים לשנה"ל תש"ף

20. ילקוט דיגיטלי

סביבת הלמידה הדיגיטלית הגדולה והמתקדמת ביותר בישראל לבית הספר הכוללת עשרות פעילויות אינטראקטיביות, יחידות לימוד, סרטונים ועוד במקצוע עברית לבתי הספר הערביים. הסביבה הדיגיטלית מאפשרת למורה לנהל משימות ולבצע הערכה מעצבת באמצעות מגוון דוחות. המורים מלמדים ומנחים את תלמידיהם להיכנס לסביבה ולבצע משימות בילקוט הדיגיטלי ורק על זה התלמידים יקבלו ציון החלק הפנימי 30% ל-3 יח"ל.

2. עדכונים

21. פיילוט של אולפנים לרכישת שפה מדוברת בבתי ספר תיכוניים על פי תוכנית "שערים"

בחט"ע יופעל פיילוט של אולפנים לרכישת שפה מדוברת בבתי ספר תיכוניים בחברה הערבית. באולפנים אלה ישולבו מורים דוברי עברית ילידית אשר ילמדו על פי תוכנית "שערים". מורים אלה יוכשרו מקצועית וילמדו שיטות הוראה המתאימות לרכישת שפה מדוברת במיקוד לאקדמיה ולעולם התעסוקה. נציגי המורים בוועדה המתכננת הם מחמוד מחאמיד ומחמוד חוסין .

22. ערב ספרותי "אינני כותב למגירה" – חוברת דיגיטלית

"ספרות אינה פרק לימוד בלבד, משהו חנוט וסמכותי, אלא דבר־מה עכשווי, אקטואלי, חי ונושם, הממשיך להיווצר יום־יום ולעצב את הדמות והאופי של האדם והחברה" (פרופ' עוזי שביט)

הערב הספרותי "אינני כותב למגירה" התקיים ביום שני, 1 באפריל 2019 בבית-ספר תיכון עתיד "אלאהליה" בעיר אום אלפחם.

בשנת הלימודים הבאה מתוכנן לקיים עוד ערב מיוחד כזה בטיבה או בשפרעם.

["אינני כותב למגירה" – חוברת דיגיטלית](#)

23. כנס שנתי לרכזים ומורים מובילים בהוראת הלשון העברית בבתי ספר דוברי ערבית

הכנס השנתי לרכזים ומורים מובילים בהוראת השפה העברית בבתי ספר דוברי ערבית, שהתקיים ביום רביעי 6.3.19 במרכז הפדגוגי ע"ש מושינסקי, תל אביב.

[לפרטים נוספים לחץ כאן](#)

24. למידה משמעותית – חווייתית

להלן מסמך מפורט להרחבה ולהעמקה בנושא למידה משמעותית בתחומי הדעת במזכירות הפדגוגית.

[למידה משמעותית בתחומי הדעת - מהלכה למעשה](#)

25. השתלמויות ופיתוח קורסים מקוונים

- ✓ השנה יפעיל הפיקוח על הוראת העברית בבתי הספר הערביים **בשיתוף מט"ח ואלנט קורסים מקוונים**, מועד פתיחתם יפורסם בקרוב באתר אצטבא.
- ✓ **מערך השתלמויות** בפריסה ארצית תופיע באצטבא. אנו מצפים מכלל המורים והמדריכים לעברית להצטרף למגוון ההשתלמויות.
- ✓ חובת השתתפות בהשתלמות **אחת** לפחות למערכי בחינות בגרות עוד קיימת (מומלץ להצטרף להשתלמות אחת מקוונת ולהשתלמות שנייה פנים אל פנים).
- ✓ יש לציין, שבמרכז ההשתלמויות שלנו תמצאו השימוש היעיל בשפה הדבורה, כיצד אפשר להנחילה לתלמידינו כבסיס לשפה הכתובה וכקשר קפיצה למשלב הגבוה?

26. קידום הישגים בעברית בהלימה למבחן הארצי לתלמידי כיתות ו'

משרד החינוך מקדם הוראה משמעותית ולמידה משמעותית ומעמיקה של תכנים בכל תחומי הדעת ובכל שכבות הגיל. למידה משמעותית מפתחת יכולות חשיבה והבנה, מטפחת לומדים עצמאיים, מעורבים ופעילים, תוך חיזוק היבטים רגשיים, חברתיים וערכיים. מהלכים אלו יביאו הן לשיפור ההישגים הלימודיים הן לעמידה בסטנדרטים ארציים ובין-לאומיים. כדי לתמוך במהלך פותחו חומרי למידה מגוונים ויתקיימו השתלמויות וליווי של המורים בשטח. חומרי למידה, משימות ופעילויות נמצאים באתר אצטבא ובאתר של המזכירות הפדגוגית. נוסף על כך משימות חדשות נמצאות בתהליכי פיתוח, והן יועלו במהלך השנה. יש לציין כי המורים נדרשים להיכנס בקביעות לאתרים אלה ולשלב את המשימות והפעילויות בדרכים שונות: בכיתה במהלך השיעור, בשיעורי בית לשם הערכה, בשעות הוראה פרטניות ועוד. מורים רבים מפתחים משימות לתלמידיהם, ויש אף מורים המעודדים תלמידים לפתח משימות. נשמח אם תשלחו את המשימות אלינו כדי שנוכל לשתף את כלל המורים ברעיונות ובידע. משימות ראויות הכוללות את שמות המפתחים יועלו לאתרים.

[אודות הבחינה, חוזר, מפרט ודוגמאות לחץ כאן](#)

27. פיתוח דגמי הוראה לבתי הספר היסודיים, לחט"ב ולחט"ע

דגמי ההוראה מיועדים לכלל המורים והמורות בכל שכבות הגיל. הוא מציע כלים לטיפול קריאה מושכלת של טקסט ספרותי, על פי ההישגים הנדרשים לשכבת הגיל, המופיעים בתוכנית הלימודים "עברית כשפה שנייה בבתי הספר הערביים", תשע"ב.

הדגם נכתב בהתאם לגישה חינוכית השואפת לפתח תלמיד אוטונומי בעל מכוונות עצמית בלמידתו, היודע לרכוש ידע, בין היתר, ע"י שימוש מושכל בכלים מתוקשבים כמו קלטת שמע, סרטון מהאינטרנט ועוד.

[לדגמי הוראה יסודי | חט"ב | חט"ע](#)

28. תוכנית "יהיה בסדר" לחט"ב

מטרות התוכנית:

1. חיזוק והעמקת הידע של תלמידי חט"ב ערבים בשפה ובתרבות העברית, בדגש על השפה המדוברת והתרבות היום-יומית העכשווית.
2. שיפור מיומנויות ההאזנה והדיבור בעברית.
3. שיפור האינטראקציה החברתית של תלמידים ערבים עם הציבור היהודי ישראלי.
4. שיפור היכולת להשתלב במוסדות להשכלה גבוהה.
5. מתן כלים לשיפור היכולת להשתלב בשוק התעסוקה.
6. גידול במספר יחידות הלימוד בעברית שנבחרות ע"י התלמידים בתיכון.

בשנה"ל תשע"ו השתתפו בתוכנית 26 בתי-ספר חט"ב ממחוז חיפה. בשנה"ל תשע"ז השתתפו בתוכנית 33 בתי-ספר במחוז חיפה. יש לציין שהתוכנית הופעלה גם במחוזות אחרים: צפון, מרכז, ת"א ודרום. בשנה"ל תשע"ח השתתפו בתוכנית 25 בתי ספר במחוז חיפה, 13 בתי ספר במחוז צפון, 8 בתי ספר במחוז מרכז ו-7 בתי ספר במחוז דרום. בשנה"ל תשע"ט השתתפו בתוכנית 145 בתי ספר בכל המחוזות.

שותפים בתוכנית: משרד החינוך וגבעת חביבה, אגף א' חינוך ערבי – משרד החינוך, קרן לאוטמן, הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים וסטודיו אפקט-טיב.

[לתוכנית יהיה בסדר לחץ כאן](#)

29. תוכנית "דיבור בציבור" לחט"ב

בעתיד הקרוב נתחבר לתוכנית "דיבור בציבור" במגזר היהודי. נציע רשימת פעילויות המזמנות לתלמיד אפשרויות שונות לדבר ולהציג ידע בציבור בפני עמיתים או בפני קהל אחר. המטרה היא להפוך את ההתנסויות השונות והתרגול לחלק מהיום-יום בבתי הספר. ראו חוזר מנכ"ל סעיף 9.7-15 "עברית על הרצף" סעיף 3.4.

[לחזור לחץ כאן](#)

30. קהילת מורי העברית באינטרנט – "מורים לעברית מתחדשים בפייסבוק"

✓ מורים גולשים באתר "[אצטבא](#)": אתר משנת 2000, קהילה לומדת עברית בביה"ס הערבי, האתר משולב באתר מחוז הצפון "צפונט", וממשיך להתפתח. האתר כולל עדכונים תכופים למקצוע, חומרי למידה חדשים, קבוצות דיון לכל שכבות הגיל, מאגר בחינות ודפי עבודה, כתיבה יצירתית של תלמידים ושל מורים וכו'.

✓ "הכנה לבגרות לדוברי ערבית", בקבוצה הזאת ניתנת הזדמנות להעלות שאלות בנושאים לימודיים במקצוע העברית, מספקים להם תשובות, מעלים קבצים ולדפי עבודה ומקשרים אותם למקורות מידע ולשיטות לימוד יעילות ומשמעותיות (בקבוצה משתתפים 1321 בהנחיית מואפק יוספין, נייד 0544911654)

✓ קבוצות דיון: [עם המפמ"ר](#), קבוצות דיון לפי שכבת גיל: [תט"ע](#) | [תט"ב](#) | [יסודי](#)

31. תוכנית "עברית בסלאם" לבתי הספר היסודיים

התוכנית "עברית בסלאם" מבית "יוזמות קרן אברהם" והמרכז לטכנולוגיה חינוכית היא תוכנית להעשרה בעברית דבורה ולשיפור מיומנויות השיח וההבנה של תלמידי כיתות ג' ו' בבתי ספר יסודיים, והיא חלק מן התוכנית "עברית על הרצף". התוכנית מציעה, בין השאר, מערכי שיעור אטרקטיביים וחוויתיים בנושאים רבים ויום-יומיים, תוך שימת דגש על השיח הדבור והשפה העברית היום-יומית הדבורה. את התוכנית ילמדו מורים דוברי עברית ילידית.

[על התוכנית "עברית בסלאם"](#)

31. שאלות עמ"ר (ערכים, מעורבות ורלוונטיות)

שאלות עמ"ר (ערכים, מעורבות ורלוונטיות) – קידום החשיבה הרגש והערכים בלמידה, בחלק מפיתוח "החממה הפדגוגית". בשנה הקודמת העמקנו את הערכים, המעורבות והרלוונטיות (עמ"ר), בלמידה, בהוראה ובהערכה. הדבר בא לידי ביטוי בפיתוח המקצועי, בשיח בכיתה, ובהכנסת כ-5 נקודות העוסקות בעמ"ר בבחינת הבגרות. בשנה זו נעמיק ונרחיב את השיח על המעורבות, הרלוונטיות והערכיות בתוך הלמידה ובהערכה. אנו מבקשים מכס לשלב את השיח הזה בלמידה ובכיתות-זו המטרה המרכזית שלנו. כמו כן, נרחיב את שאלות העמ"ר במבחני הבגרות עד לכדי כ-10 נקודות, באמצעות שאלות שיהיו בהן סעיפי ידע ועמ"ר. כפי שהיה השנה. מאחר והידע הוא הבסיס לכל למידה, תשובה נכונה תהא רק תשובה המבוססת ומנומקת על בסיס הידע של תחום הדעת. להלן [שאלות עמ"ר](#) כפי שהופיעו בתחום הדעת שלנו בבחינות הבגרות במועד קיץ תשע"ח. למאמרים בנושא שאלות העמ"ר ולשאלות נוספות בכלל תחומי הדעת ראו [כאן](#).

[להרחבה באתר "אצטבא" לחץ כאן](#)

32. חונכות למתמחים בהוראה

החל משנת הלימודים תשע"ט ייכנס לתוקפו תפקיד החונך כתפקיד מוכר לגמול בהסכם השכר "אופק חדש". עם פתיחת הסכמי "עוז לתמורה" מתוכנן מהלך דומה גם לגבי החונך בבתי הספר העל יסודיים. מיסוד תפקיד החונך בהסכם השכר הוא צעד משמעותי בהבניית המארג הבית ספרי לטובת קליטה מיטבית של מתמחים ומורים חדשים במערכת החינוך.

[להמשך לחץ כאן](#)

33. אפליקציית עברית מדוברת לנוער המזרח ירושלמי

עיריית ירושלים, בתמיכת משרד החינוך, תפתח אפליקציה לדוברי ערבית ללימודי עברית מדוברת עבור נוער בחט"ב (דרג ז' תחילה). האפליקציה תהיה מופעלת דיבור בעיקרה, עם תכנים כיפיים, משחקיים, ומאתגרים, שיותאמו לגיל הרלוונטי (~13). בהמשך יועלו עוד ועוד תכנים, לגילאים מבוגרים יותר (עד כיתה י"ב), לבנים ולבנות כאחד. האפליקציה נועדה לשרת מסגרות בית-ספריות, אבל לאפשר גם לנערה/ה ללמוד לבד. מדובר בכלי עבודה מגוון – כזה שניתן להפעיל ברמה כיתתית, אך גם ברמה אישית, כאשר נערה/ה בעלי מוטיבציה ללמידה אינם תלויים במערכת החינוך לצורך לימודיהם (כידוע במז' י-ם ישנה מורכבות בהקניית לימודי העברית). זוהי הסיבה שבגללה תפותח פלטפורמה לסמרטפונים/ טאבלטים, שתאפשר רמת נגישות מאוד גבוהה.

[פרטים נוספים על האפליקציה לחץ כאן](#)

34. אפליקציה להטיית פעלים בכל הבניינים

האפליקציה מתמקדת בטבלת ההטיות – כל שורש או פועל בגוף שלישי יחיד בעבר שיוזן לתא – יוצג באופן מידי בכל ההטיות ובכל הבניינים. האפליקציה קלה מאד לשימוש, נוחה וידידותית, ניתן להשתמש בה במחשב, טאבלט או טלפון, והיא כאמור חנימית לחלוטין. באתר ובאפליקציה יש מקום גם לביקורות והצעות לייעול על מנת להנגיש בסופו של יום את השפה בצורה מיטבית.

[לאפליקציה לחץ כאן](#)

35. שיתופי פעולה בין אגף לקויות למידה והמזכירות הפדגוגית

בהמשך לשיח מתמשך בין המזכירות הפדגוגית ואגף לקויות למידה, ובמטרה לראות את טובתו של התלמיד עם לקויות הלמידה, נקבע, על פי הנחיית היחידה המקצועית, המתווה הבא בנוגע למבחנים מותאמים: **המבחן המותאם** הינו התאמה בדרכי היבחנות הניתנת לאור המלצות מבוססות על עדות של הצוות החינוכי, המגובות באבחון פסיכודידקטי. מידע זה עובר לדיון ואישור ועדת התאמות מחוזית. המבחן המותאם שייך לקבוצת ההתאמות מרמה 3. להמשך לחץ כאן

[להרחבה בענייני ליקויי למידה באתר "אצטבא" לחץ כאן](#)

36. תוכנית לתואר שני בתרבות הקולנוע

תוכנית לתואר מוסמך, בתרבות הקולנוע היא תוכנית ייחודית המאפשרת לימוד אינטגרטיבי בין נושאים ותחומים מעולם החברה והתרבות בארץ ובעולם. לימודי המוסמך יספקו מסגרת עיונית למחקר אקדמי בין קולנוע, חברה ותרבות. בתוכנית נקיים דיאלוג אינטלקטואלי בינתחומי בין מקצועות כהיסטוריה, תקשורת וניו מדיה, ספרות, חינוך ואומנות.

תואר שני בין-תחומי בתרבות הקולנוע שייחמד במסגרת הפקולטה למדעי הרוח, יקנה ויאפשר הרחבת המבט המחקרי על הקיים ויניח יסוד ללימודים אינטר-דיסציפלינריים ואינטראקטיביים באמצעות הוראה שיטתית.

[להרחבה בנושא לחץ כאן](#)

37. מסלול הוראת לשון עברית לדוברי ערבית

מטרת התוכנית להכשיר מורים להוראת השפה העברית בחברה הערבית, שישתלבו בעבודה במערכת החינוך במזרח ירושלים וברחבי המדינה בכלל. התוכנית מיועדת לאקדמאים בעלי עברית ברמה גבוהה מאד, אשר ילמדו קורסי השלמה בלשון עברית וישתתפו בסדנאות מעשיות בתחום הוראת השפה כחלק מההכשרה לעבודת ההוראה בבתי ספר תיכוניים.

הקורסים הייעודיים יינתנו בבית הספר לתלמידים מחו"ל ע"ש רוטברג. הקורסים של תעודת הוראה יינתנו בביה"ס לחינוך ע"ש שלמה (סימור) פוקס.

התוכנית בתמיכת משרד החינוך ומנח"י-עירית ירושלים.

[לתנאי קבלה ופרטים נוספים לחץ כאן](#)

38. פרסום לחוג ללשון ולספרות עברית

פרסום לתואר ראשון לחוג לשון ולספרות עברית – המכללה האקדמית בית ברל

[לפרטים נוספים לחץ כאן](#)

39. שילוב המעורבות החברתית בהערכה החלופית בתחומי הדעת

בחודשים האחרונים נכתב והופץ מסמך משותף למזכירות הפדגוגית, המינהל הפדגוגי ומינהל חברה ונוער בנושא "שילוב המעורבות החברתית בחלופות בהערכה". המסמך נכתב כחלק מהתפיסה המערכתית לחינוך ערכי. מסמך זה מחזק את התפיסה המדגישה כי הוראת תחומי הדעת תוך שילוב העיסוק בערכים, התבססות על חיבור רלוונטי בין החומר הנלמד לעולמו של התלמיד ולמידה המשלבת חוויה ערכית וחשיבה ביקורתית ותורמת ללמידה משמעותית.

השילוב בין החלופות בהערכה בתחום הדעת למעורבות החברתית יכול להעמיק את הלמידה המשמעותית. התוכנית תסייע לתלמידים להבין וללמוד היטב את תחום הדעת מתוך ראיית הרלוונטיות של עולם התוכן הלימודי למציאות החיים. לשילוב בין החלופות בהערכה למעורבות החברתית יש ערך חינוכי רב ביצירת מוטיבציה למעורבות אזרחית וחברתית כתוצאה מלמידה המחברת בין עולם התוכן הלימודי למציאות החיים. בדרך זו נסייע לתלמידים בהתפתחותם האישית ובבניית זהותם ונחזק בהם את תחושת ערך העצמי, השייכות והמחויבות לקהילה, לחברה ולמדינה.

בשנת הלימודים תשע"ט אנו ממליצים למורים לעברית ליישם בבית ספרם את המהלך על בסיס העקרונות שבמסמך המצ"ב.

[קישור למסמך](#)

40. למידה מרחוק בשעת חירום

זכינו השנה לפגוש את תלמידינו מכל שכבות הגיל ביום הלמידה מרחוק בשעת חירום, המדריכים דגלו בלמידה משמעותית דאגו לענות למספר רב של תלמידים ולספק תשובות לצרכיהם.

41. מיזם השיעורים הפרטיים ברשת

משרד החינוך יחד עם חברת אלנט מקים מרכז תגבור ולמידה מקוון לתלמידים במטרה לתת מענה וסיוע לכל תלמיד הרוצה לשפר את הישגיו במתמטיקה, בלשון, בעברית לערבים ובאנגלית.

התמיכה ניתנת בשעות אחר הצהריים, ללא תשלום, לתלמידי כיתות ז'-י"ב מכל רחבי הארץ. ניתן להזמין שיעור פרטי באורך מלא (כ-50 דקות) או לקבל תמיכה מידית בלמידה (כ-15 עד 200 דקות) באמצעות המתנה בתור למורה.

[אתר מיזם השיעורים הפרטיים](#)

42. מבחן בקיאות למורים חדשים

מבחן הבקיאות למורים לעברית כשפה שנייה נועד לבדוק את השליטה של המורים בשפה העברית לאחר שלמדו לתואר ראשון במכללה או באוניברסיטה.

מפרט המבחן נגזר מתוכנית הלימודים – עברית כשפה שנייה בבתי הספר הערביים לשלוש חטיבות הגיל: ג' – י"ב – ומפורסם על ידי האגף לתכנון ולפיתוח תוכניות לימודים, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך, ירושלים, התשע"ב.

[פרטים נוספים על מבחן הבקיאות לחץ כאן](#)

43. בחינת ידע בעברית לתלמידי כיתות ט'

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה) מבצעת מחקר לצורך בחינת ידיעות העברית של תלמידי כיתות ט', וכן את ההקשר שבו מתבצעים לימודי העברית בחטיבת הביניים. המחקר יכלול מבחן ושאלון לתלמידים וכן שאלון למורי העברית בבית הספר. המבחן יכלול את התחומים הבאים: הבנת הנשמע, הבנת הנקרא, לשון, כתיבה ושפה דבורה. המבחן ייערך באמצעות מחשבים. לתלמידים הנבחרים נדרשת שליטה בסיסית במיומנויות המחשב ובכלל זה יכולת להתבטא בעברית באמצעות הקלדה במחשב. בשנת הלימודים הקרובה (תשע"ט) ייערך מחקר חלוץ בקרב מדגם מצומצם של כ-40 בתי ספר. בכל בית ספר שישתתף במחקר, תידגם באופן אקראי כיתה אחת או שתיים לצורך ההשתתפות במחקר. התלמידים ובית הספר לא יקבלו משוב והישגיהם לא יפורסמו. בשנת הלימודים שלאחר מכן (תש"ף) המחקר ייערך בהיקף רחב יותר של בתי ספר, במדגם ארצי מייצג של כ-200 בתי ספר.

44. מבחן מפמ"ר מחוז מנח"י

מבחן מפמ"ר הינו כלי הערכה שנועד לבדוק רמת התלמידים בשפה העברית בכיתות ו' במזרח ירושלים. מטרת המבחן היא ללמוד על מידת השליטה בשפה העברית בבית הספר היסודי.

[פרטים נוספים על מבחן המפמ"ר לחץ כאן](#)

45. מבחן מפמ"ר לכיתות ד' במחוז חיפה

במסגרת המהלך להטמעת יעדי הפיקוח והמשרד לחיזוק השפה העברית בקרב התלמידים הערבים בישראל, וכהמשך לתוכניות הפיקוח על הוראת העברית לקידום ההישגים והכשירות הלשונית של התלמידים בתחום,

הוחלט לקיים מבחן מפמ"ר לשכבת כיתות ד' במחוז חיפה כחלק ממגוון כלי הערכה פנימיים וארציים בבתי הספר המיועדים להשלמת תהליכי ההוראה והלמידה, שיפורם והעשרתם.

המבחן נערך ביום חמישי 28 במרץ 2019 באחריות הפיקוח על הוראת העברית בשיתוף הפיקוח הכולל על בתי הספר היסודיים במחוז ובתיאום מלא עם לשכת מנהל המחוז.

[מבחן מפמ"ר לכיתות ד' במחוז חיפה](#)

46. מבחן מפמ"ר בגרסה מתוקשבת ועוד פריטים הקשורים למבחן

התוצרים הקשורים למבחן המפמ"ר בעברית במחוזות שונים.

קישור [למבחן המפמ"ר בגרסתו המתוקשבת](#) | קישור [לדף "מבחן מפמ"ר"](#) באתר אצטבא, שמכיל כל הפריטים הקשורים למבחן.

47. בחינות בגרות ומשימות לשפה העברית

בחינות הבגרות של השפה העברית עלו לפורטל הפדגוגי למורים לעברית. תוכלו לעיין בהן שם. כמו כן תמצאו שם את כל בחינות המועדים האחרונים לרבות השאלונים העצמאיים (של בתי הספר החרדים).

[לשאלונים ולבחינות לחץ כאן](#)

48. עברית לערביים במחוז מנח"י

באתר "עברית לערבים - מחוז מנח"י, מתחדשים עם השפה העברית במגוון רחב ועשיר של פעילויות, ימי עיון והשתלמויות. היכנסו והתרשמו ממגוון החומרים השונים שמציע האתר. האתר מקשר בין משרד החינוך ובין המנהלים, המורים, התלמידים וההורים. אתר זה מהווה אבן דרך במטרה לסייע לגולשים המסתייעים בו מקהל המורים והתלמידים הנחשפים להרבה כלים: מאמרים, טקסטים, תכניות עבודה, עזרי למידה, סיפורים לעידוד קריאה, דגמי הוראה שונים, מבחנים, כלי הערכה ועוד.

[כתובת האתר: https://sites.google.com/etz.tzafonet.org.il/mezrah](https://sites.google.com/etz.tzafonet.org.il/mezrah)

49. ועדת משנה לכתובת תוכנית לטיפוח העברית הדבורה בכיתות ג'-ו'

ועדה המייעצת לכתובת תוכנית עברית דבורה לכיתות ג'-ו' בבתי הספר הערביים מטרת התוכנית לטפח את השפה העברית הדבורה בקרב תלמידים ערבים, להכיר את התרבות העברית, לפתח מיומנויות ניהול שיח בשפה דבורה ראשונית, שימושית, יומיומית, פשוטה ועכשווית. בנוסף, במסגרת התוכנית, יזכו התלמידים בפעילות העשרה ייחודית בשפה ותרבות עברית, אשר מטרתה תרגול השפה וחשיפה למאפייניה התרבותיים העכשוויים מתוך חיי היומיום של ילדים יהודים בני גילם כדי לגעת גם במשותף בין שני העמים. שם התוכנית "נעימות בשפה העברית".

50. ועדת מקצוע

תפקידה של ועדת המקצוע הוא לייעץ למזכירות הפדגוגית בהתוויית מדיניות הוראת מקצוע העברית בבתי הספר הערביים, לפי הפירוט הבא:

1. מצב המקצוע במערכת החינוך והצעת דרכים לשיפור ההוראה במקצוע
2. תוכנית הלימודים והפעלתה
3. שינויים וחידושים בהוראת המקצוע
4. הערכת הישגים במקצוע
5. הכשרת מורים והשתלמויות

ועדת מקצוע מורכבת מחמישה עשר חברים, בהם עד 6 אנשי אקדמיה ועד 6 מנהלים ומורים. ככלל, מינוי לוועדה יהיה לתקופה של שנתיים (בכפוף לנוהל מינוי הוועדה)

[פרטים נוספים על ועדת המקצוע לחץ כאן](#)

51. מצגת פרופיל קריאות

פרופיל קריאות

ד"ר עליזה עמיר, הפיקוח על הוראת העברי במגזר היהודי..

[למצגת לחץ כאן](#)

52. סולם להערכת רמת קריאות של טקסט

סולם להערכת רמת קריאות של טקסט, מבוסס על "סולם להערכת קריאות" מאת תמר סיוון (תשנ"ג)

[לקובץ לחץ כאן](#)

53. אתר "ספירא" ללימוד טקסטים מן המקורות

מאגר גדול ביותר של מקורות יהודיים בו ניתן לעיין בצורה מקוונת במגוון מקורות החל מהתורה והמקרא, דרך המשנה והתלמוד, עולם המדרש, פרשנים ועוד.

[האוסף של ספירא](#)

54. הקראה-השמעת שאלון החל ממועד קיץ תשע"ט

יישום ההתאמה מסוג הקראה-השמעה בשני השאלונים : (014381 + 014281 עבור כל התלמידים שבקשתם אושרה בוועדה המחוזית (שכבות י"א ו- י"ב), יתבצע באמצעות מכשירי MP3 שיסופקו על ידי אגף הבחינות לבתי הספר, או באמצעות מערכת ה- iTest לבחירת התלמיד.

לביצוע ההתאמה על התלמיד להצטייד באוזניות ביום הבחינה (באחריות בית הספר).

[תוכנית-הלימודים/לקויות-למידה/הקראה-השמעת-שאלון](#)

55. התאמות לתלמידים עם לקויות למידה במקצוע העברית בחינוך הערבי והבדואי

[תוכנית-הלימודים/לקויות-למידה](#)

[התאמות לליקויי למידה](#) (לנבחנים החל ממועד קיץ תשע"ט - מתכונת חדשה, שאלון 014281)

56. חומרים להעשרה מהמרחב הפדגוגי- עולים חדשים

התלמידים העולים מצויים בתהליך של השתלבות חברתית ותרבותית בארץ. השליטה בשפה העברית חיונית לבנייה של דימוי עצמי חיובי ולהצלחה מקצועית בהמשך דרכם.

בעבור העולים העברית כשפה שנייה נלמדת בסביבה הטבעית שבה היא משמשת ובמסגרת הלימודים. רכישתה מיועדת להשגתן של מטרות חברתיות ואקדמיות כאחד.

למאמרים, לתרגולים לשאלון 284, לבגרות לעולים חדשים מבחן 70% שאלון 284 ועוד [לחץ כאן](#)

[מרחב פדגוגי- עולים חדשים](#)

57. מפגש המפמ"ר ד"ר האני מוסא עם מפקחים ומדריכים בירושלים

ביום ראשון 28.7.19 התקיים מפגש המפמ"ר ד"ר האני מוסא עם מפקחים ומדריכים במשרד החינוך, רח' כנפי נשרים 22 בירושלים כדי לדון בהישגים של התלמידים בלימוד השפה העברית בכל חטיבות הגיל בבתי הספר במזרח ירושלים.

ג. רשימות

1. רשימת מדריכים

[מדריכות ומדריכים](#) בפיקוח על הוראת העברית בבתי הספר הערביים לשנה"ל תש"ף

שם מדריך/ה	מחוז וחיבת גיל	דוא"ל	פלאפון	יום ההזרחה
1. איליא גנטוס	צפון, מנח"י תקשוב	elia@tzafonet.org.il	054-6588474	ג', ה'
2. עביר אבו יונס	צפון, יסודי	abeer.abo.yonis@gmail.com	050-2933443	ג'
3. ג'יהאן שלבי	צפון, חט"ב	Oma15@walla.co.il	050-6782490	ג'
4. מארי שאער	צפון, חט"ב	mary-sh@hewar.tzafonet.org.il	052-8732505	ג'
5. ברלנתי בואקנה	צפון, חט"ע	berlante.b@hilmi.ort.org.il	052-3307412	ג'
6. הנאא פדלי	צפון, חט"ע	hanaa111@walla.com	052-7840173	א'
7. עידית כלפון	צפון, יסודי	idithalfon@gmail.com	052-8366542	ג'
8. תמי חוטה	מרכז, יסודי	tamihuta@gmail.com	052-8757707	ה'
9. סוהאד שאהין	מרכז, חט"ב	shaaheen@inter.net.il	052-7206771	ג'
10. ליאלי מורדי	מרכז, יסודי וחט"ב	laiale4406@walla.com	050-8813333	ג'
11. מורסי בדיר	מרכז ודרום, חט"ע	morsieb865@gmail.com	050-8922050	ב'
12. שריהאן אסדי	מנח"י, על יסודי	sharihanassadi@gmail.com	054-3136242	ד'
13. ברהום ראיד	מנח"י, חט"ע	barhum121@hotmail.com	052-2603752	ב'
14. אמל מסרי- חרזאללה	מנח"י, חט"ב	aml_masry@hotmail.com	050-7260566	ג'
15. עיסאם סואעד	מגזר בדואי, יסודי	essamsawaed@walla.co.il	052-9532181	ג'
16. אימאן אבו שקארה	ירושלים, יסודי	emanabu78@gmail.com	054-7747274	ג'
17. אימאן שחאדה	חיפה, על יסודי	eman.shehady@gmail.com	052-6223573	ג'
18. חאתם שרקייה	חיפה, יסודי	hattemo@walla.com	052-2811306	ג'
19. סוכיינה כבהא	חיפה, יסודי	sokainakabha@gmail.com	054-4617397	ג'
20. עבדאללה יונס	חיפה, חט"ב	abdu0808@gmail.com	054-2746666	ג'
21. ברוריה אדה	דרום, יסודי	bruria57@walla.com	050-2266345	א'
22. ירדנה דוד	דרום, יסודי	yardenad1@bezeqint.net	052-2293781	א', ב', ד', ה'
23. מרתה אדה	דרום, יסודי	marta_adda@walla.com	050-2023781	א'
24. סנדרא בלנגאפס	דרום, יסודי	sandrablanchpas87@gmail.com	052-8830017	ד'
25. ינון זעפרני	ארצי, על יסודי	yinonza@gmail.com	054-6514222	ג'
26. מואפק יוספין	ארצי, חט"ב וחט"ע	myosfen65@gmail.com	054-4911654	א'
27. שריף חילאילה	ארצי, חט"ב וחט"ע	sharifek@gmail.com	050-7933124	ב'
28. רידאן אבו אחמד	ארצי וצפון, יסודי, תקשוב	redan_25@hotmail.com	052-2844828	-

2. אתרי המקצוע

[אצטבא](#) | [הפורטל המתקשב](#) | [עברית בחינוך הערבי](#) | [פיתוח חשיבה הלכה למעשה](#) || [עברית על הרצף](#) |

אצטבא באצטלא חדשה

אתר "אצטבא" עבר הרבה גלגולים, והופיע בגלמתו החדשה שהיא עדכנית ביותר מבחינה טכנולוגית, נגיש ומסודר יותר בתכנים, והופך אותנו למעודכנים תדיר בחידושים, ומשייך אותנו לקהילת מורי העברית בבתי הספר הערביים. אתר אצטבא המשודרג כולל תוצרים דיגיטליים איכותיים שנכתבו על ידי מורים ותלמידים. נשמח לקבל רעיונות שלכם שיכולים לתרום להתפתחות המקצוע.

[פשוט הקליקו http://estaba.co.il](http://estaba.co.il) ותגיעו לאתר אצטבא החדש.

3. קבוצות וואטסאפ

1. קבוצת ועדת המקצוע – מנהל קבוצה: שריף ח'לאילה, פל' 0507933124
2. קבוצת מדריכים – מנהלת קבוצה: רידאן אבו אחמד, פל' 0522844828
3. קבוצת מעריכים בכירים – מנהל קבוצה: עאדל מח'ול, פל' 0544979011
4. קבוצת מעריכי בגרות – מנהל קבוצה: עאדל מח'ול, פל' 0544979011
5. קבוצת מעריכי בגרות – קיץ 2019 (רשימת תפוצה) – מנהל קבוצה: ד"ר האני מוסא, פל' 0506282450

הערות:

- ✓ הכתיבה בקבוצות הוואטסאפ השונות היא בעברית בלבד.
- ✓ בכתיבה בקבוצות השונות נא לשמור על שימוש אחראי, מקצועי וכבוד לזולת.

בברכת שנת לימודים מוצלחת ורבת אתגרים, שנה טובה ופורייה!

ד"ר האני מוסא

מפמ"ר להוראת עברית בבתי ספר ערביים וצוות ההדרכה

העתקים

- ✓ מר שמואל אבואב, מנכ"ל משרד החינוך
- ✓ ד"ר מירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית
- ✓ גב' גילה נגר, המשנה למנהל הכללי
- ✓ גב' דליה פניג, סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' פיתוח פדגוגי
- ✓ מר דויד גל, מנהל אגף בכיר בחינות
- ✓ מר משה זעפרני, מנהל אגף א' שפות
- ✓ גב' דסי בארי, מנהלת אגף א' לחינוך על יסודי
- ✓ גב' אתי סאסי, מנהלת אגף א' יסודי
- ✓ גב' אורנה פז, מנהלת אגף לחינוך קדם יסודי

- ✓ **מר עבדאללה ח'טיב**, מנהל אגף א' חינוך ערבי
- ✓ **ד"ר מוחמד אלהיב**, ממונה חינוך בדואי
- ✓ **גב' עינת רוס**, מנהלת אגף א' – התפתחות מקצועית של עובדי הוראה
- ✓ **גב' דליה פרץ**, מנהלת האגף לעובדי הוראה בתפקידי הדרכה
- ✓ **מנהלי המחוזות**
- ✓ **גב' אילנה כהן**, מנהלת מחלקת בחינות במכון סאלד
- ✓ **מדריכים מחוזיים ובית-ספריים**